

Učebné osnovy vyučovacieho predmetu Hra na priečnej flaute pre 1. ročník nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Názov predmetu	Hra na priečnej flaute
Ročník	prvý
Učebný plán	č.12
Časový rozsah výučby	1,5 hod týždenne
Názov ŠkVP	ŠkVP , Štefánikova 20, ZUŠ Michalovce
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce
Stupeň vzdelania	ISCED 2 B – nižšie sekundárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	štyri
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Jana Kubová
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené	27. júna 2013

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne vzdelanie.

Priečna flauta zaujíma významné miesto v hudobnom interpretačnom živote. Má široké uplatnenie ako nástroj sólový v klasickej, ľudovej, zábavnej hudbe ale predovšetkým v komornom a symfonickom orchestri. Zámerom štúdia hry na priečnu flautu je poskytnúť žiakom prostredníctvom nových progresívnych princípov výučby, také základné odborné vzdelanie, ktoré im umožní uplatniť sa v záujmovo-umeleckej, ale aj profesionálnej oblasti. Obvykle sa na štúdium hry na flaute prijímajú žiaci vo veku 10 – 12 rokov, ktorí preukážu fyziologické predpoklady.

Súčasťou predmetu hra na priečnu flautu je tiež hra z listu, komorná hra, hra v súbore v orchestri alebo hra v ľudovej hudbe ako sólový nástroj ale aj ako sprievodný s využitím základnej improvizácie.

Učivo vyučovacieho predmetu hra na priečnej flaute je rozdelené do viacerých hlavných častí, ktoré smerujú k celkovému rozvíjaniu osobnosti i hudobných vedomostí, schopností a zručností žiaka.

- učivo zamerané na získavanie, fixáciu a zdokonaľovanie technickej úrovne prstovej artikulácie- stupnice, etudy, rôznorodé skladby so zvláštnymi rytmickými útvarmi;

- učivo zamerané na upevňovanie tvorby tónu a správnej dychovej artikulácie- výberu vhodných, charakterom rôznorodých skladieb podľa individuálnych daností žiaka;
- učivo zamerané na aplikáciu dynamiky v skladbách – dychová technika, posadenie tónu nasadzovanie + vnímanie frázovania v skladbe, percepcia, estetika, emócie, hudobná predstavivosť;
- učivo zamerané na tvorbu a interpretáciu ľudovej a inej piesne – tvorba melódie podľa sluchu, harmonizácia, elementárne základy improvizácie;
- učivom pestovať u žiaka schopnosť samostatného štúdia, schopnosti posudzovania svojho výkonu, vytvárania si estetických názorov, rozvoj muzikality, verejného účinkovania a prezentovania vlastnej kultúrnosti.

Všestranná tvorivá aktivizácia žiaka je zameraná na rozvoj jeho individuálnych hudobných schopností a zručností, ktoré sú predpokladom pre aktívny prístup k hre, spevu, zámernému počúvaniu hudby, porozumeniu hudobno-vyjadrovacím prostriedkom, pre prežívanie a elementárne estetické hodnotenie hudby. Celý tento proces je realizovaný so zreteľom na skutočnosť, aby táto činnosť žiakovi prinášala radosť, pozitívne zážitky, pocit uspokojenia a sebarealizácie.

Učivo nadväzuje na učebné plány a je účinne poprepájané s ďalšími predmetmi - hudobná náuka, komorná hra alebo detská ľudová hudba, medzi ktorými sa vytvárajú medzi predmetové vzťahy pozitívne obohacujúco pôsobiace na žiaka. Ideovo, eticky i esteticky rozvíjajú myslenie, cítenie i správanie žiaka.

Forma organizácie práce pri vyučovaní nástroja je individuálna (1,5 hod. týždenne), ale aj frontálna- komorná (1 hod.), s danou časovou dotáciou podľa učebných plánov.

Výučba predmetu sa realizuje v určených triedach. Interné, triedne, verejné, výchovne koncerty, folklórne festivaly i súťaže sú vynikajúcou príležitosťou k tomu, aby sa žiak mohol verejne prezentovať.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania

- rozvíjať kreatívne myslenie, tvorivé myslenie;
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu;
- budovať v dieťati hodnotový systém a obrans schopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám, formovať mravné myslenie;
- prispôbovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- ovplyvňovať a formovať vývoj v kusovej orientácie detí;
- rozvíjať úzku spoluprácu ZUŠ nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.;
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ľudskej;
- využívať systém projektového vyučovania je možné realizovať dvojakým spôsobom:

1. formou vytvárania integratívnych hudobno-scénických a výtvarných projektov rôznych typov (vyžaduje medziodborovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiacich v mieste školy) alebo
2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov.

Všeobecný cieľ vyučovacieho predmetu

- naďalej osvojovať a prehĺbovať základné princípy flautovej hry;
- chrániť ho pred povrchným spôsobom hrania a viesť k správny návykom;
- upevňovať sebakontrolu pri používaní nástroja;
- podporovať samostatnosť v príprave na hodinu;
- pestovať a rozvíjať trpezlivosť, vôľu, disciplínu a nadšenie pre flautovú hru;
- viesť žiaka k muzikalite a vnímaniu krás plynúcich z interpretácie skladby;
- prebudiť záujem o interpretáciu ľudovej piesne – folklórna identita národa;
- podnecovať záujem o rôznorodú hudbu.
- rozvíjať individualitu osobnosti žiaka;

Špecifické ciele vyučovacieho predmetu pre 1. ročník nižšieho sekundárneho vzdelania

Vzdelávanie v danom predmete smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

Kognitívne ciele:

- poznať noty v rozsahu nástroja chromatický c1 – c3
- špecifikovať rozdiely v tvorbe mäkkého, rovného i ostrého tónu
- preukázať vedomosti o interpretácii nôt v osminových a šestnástinových hodnotách;
- definovať základné zložky v skladbe – tóninu, takt, tempo, dynamiku... ;
- vysvetliť a aplikovať základné dynamické pojmy – piano, mezzoforte, forte crescendo, decrescendo, ritardando, accelerando..;
- analyzovať skladbu po rytmickej stránke- rytmické zvláštnosti- synkopa, noty s bodkou, ligatúra, korunka;
- rozlišovať spôsoby hry – legato, tenuto,
- opísať odlišnosti v tvorbe melodických ozdôb – trilok, príraz, nátril, mordent, obal
- logicky tvoriť adekvátny prstoklad v skladbe – podľa stúpania či klesania melódie, T5,
- aplikovať v skladbe získané vedomosti – rytmus, tempo, dynamika
- posúdiť kvalitu svojej interpretácie- slovne sa vyjadriť k výrazovým prostriedkom;

Psychomotorické ciele:

- zvládnuť súhru oboch rúk v primeranej náročnosti, ľudové, tanečné piesne i prednesové skladby;
- interpretovať základné melodické ozdoby - trilok, príraz, skupinka, obal...
- správne používať techniku dýchania i funkciu bránice, nácvik intezity nádychu, plynulosti a dĺžky výdychu, správne držanie nástroja a postoj pri hre v stupniciach, v skladbách,
- tvoriť jednotlivé druhy tónov – mäkký tón, rovný tón, ostrý tón;
- ovládať spôsoby hrania – legato, nonlegato, tenuto
- interpretovať dynamické znamienka v skladbe- hlavne crescendo a decrescendo;
- hrať bez zrakovej kontroly na základe hmatovej orientácie v stupnici do 2 krížikov a 2 b, dur a mol len harmonické, melódia v prednese;

Afektívne ciele:

- emotívne precítiť skladbu - cez city a emócie vystihnúť skladbu;
- slovne vyjadriť charakter skladby - vedieť formulovať ako skladba pôsobí na žiaka-
- upokojujúca, nepokojná, veselá, smutná, ...
- vnímať krásno hudby - pocity zo skladby
- rozoznávať charakterovú rôznorodosť ľudovej piesne- ťahavé, veselé, valčíky
- mať zážitok a radosť z interpretácie akejkoľvek skladby.

2. Výchovné a vzdelávacie stratégie pre nižšie sekundárne vzdelanie

Formulácia a vypracovanie výchovných a vzdelávacích stratégií vychádzajú z kľúčových kompetencií stanovených ŠVP a ŠkVP a smerujú ku spoločnému postupu, ako priviesť žiaka k ďalšiemu rozvíjaniu kompetencií.

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v 1. ročníku v predmete hra na flaute rozvíjame nasledovne:

1. sociálno-komunikačné spôsobilosti – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vyjadrovať sa súvisle prostredníctvom verbálnej i nonverbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane veku ;
- dokázať určitý čas sústredene pracovať na skladbe, náležite reagovať na zmeny;
- využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov , s ktorými prichádza do kontaktu; spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a inými ľuďmi,
- adekvátne reagovať, vyjadrovať svoj názor, využívať technické prostriedky osobnej komunikácie;
- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a preukazovať záujem o primeranú formu medzi kultúrnej komunikácie.

2. spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- používať v každodenných situáciách modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výstavy);
- uplatňovať logiku v hudobnej teórii a rozbere skladby;
- divergentnými tvorivými úlohami žiakovi rozvíjať logiku a logické postupy jeho fantáziu a intuíciu.
- hľadať rôzne varianty nápaditého, objavného riešenia;
- rozvíjať si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,

3. spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie –výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- integrovať IKT do vyučovania v ZUŠ- samostatne a efektívne vyhľadávať a využívať učebné a informatívne zdroje z internetu;
- využívať digitálne spracovanie hudby;
- aplikovať hudobný výukový softvér- notový editor Sibelius,- nový spôsob učenia sa;
- podporovať percepciu digitálnymi zdrojmi umeleckých diel.

4. spôsobilosť učiť sa učiť sa- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- získavať schopnosť samostatne cvičiť;
- systematicky sa pripravovať na hodiny nástrojovej hry;
- zlepšovať svoju vytrvalosť a iniciatívu;
- efektívne si osvojovať poznatky a študijné návyky;
- hodnotiť informácie a využívať ich vo svojom učení a v iných činnostiach.

5. spôsobilosť riešiť problémy – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o problémových situáciách ;
- vedieť vyjadriť a sformulovať problém;
- hľadať informácie, navrhovať riešenia- nové vlastné...
- korigovať nesprávne riešenia
- učiť sa byť empatický, ale aj asertívny.

6. osobné, sociálne a občianske spôsobilosti - výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- uvedomovať si svoje potreby, práva a povinnosti v škole i mimo nej aktívne ich realizovať;
- odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody;
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ;
- aktívne si chrániť svoje fyzické a duševné zdravie;
- sústreďovať sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností,
- kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania)
- podieľať sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v skupine a dobrých medziľudských vzťahov;
- chápať význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem; rešpektuje práva ostatných ľudí,
- chápať základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhodovať sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti,

7. spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie;
- dokázať pomenovať druhy umenia;
- rešpektovať vkus iných ľudí a smelo i tolerantne vyjadriť svoj názor i vkus;
- dokázať sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov;
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu, správať sa kultúrne, kultivovane;
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote;
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka;
- poznať elementárne pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu);
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície;
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.
- poznať a vážiť si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo,

3. Stratégia vyučovania:

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
1. Základy hry na nástroji	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia- imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu	<ul style="list-style-type: none"> - správne dýchanie a držanie nástroja - postavenie oboch rúk - základy dychovej techniky - Úloha pier/nátisku/ - tvorba tónu - rozvoj rytmického cítenia tenuto, staccato, legato - tvorba dynamiky a agogiky	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca na vyuč. hodine - využitie audio-vizuálnych didaktických pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná hra učiteľa so žiakom - pozorovanie interpretačných výkonov na koncerte - domáca príprav
2. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia- imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu	<ul style="list-style-type: none"> - názorná demonštrácia učiteľom, didaktickými pomôckami - hra piesni podľa sluchu - notopis - metricko-rytmické delenie - elementárna improvizácia piesne - hra piesne z notového zápisu - nácvik a interpretácia piesne s dôrazom na celkový umelecký prejav	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca; - čítanie notového zápisu z hudobného materiálu - rytmizovanie modelov z danej hudobnej skladby - počúvanie hudby; - spoločné muzicírovanie; - návšteva folklórnych podujatí; - domáca príprava

3. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia- imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjame zručnosti prostredníctvom: stupníc, etúd, skladieb technického charakteru, ľudovej piesne; - nácvik skladieb so zvláštnymi rytmickými útvarmi- synkopa, triola, melodické ozdoby: trilok, príraz skupinka, obal, šestnástinové noty 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca na vyuč. hodine - využitie audio-vizuálnych didaktických pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná hra učiteľa so žiakom - počúvanie hudobných nahrávok s pasážami danej problematiky
--	--	--	---

4. Učebné zdroje pre 1. ročník nižšieho sekundárneho vzdelania

Na podporu a aktiváciu učiva vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne vyučové prostriedky	Ďalšie zdroje
Technické zručnosti	JENEY, Z: Škola hry na flautu TOWARNICKI, E. Škola pre flautu DANIEL, L. Škola hry na sopránovú flautu N. PLATONOV: Škola hry na flautu	-CD, DVD -zrkadlo -diktafón -mobil	-notový materiál -nahrávky -nástroj vhodný pre fyzické dispozície žiaka	internet knižnica školský notový archív
Hudobno-výrazové prostriedky	G. GARIBOLDY: Etudy pre začiatocnikov- výber GRUBER, R. Etudy BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud I. diel BÁNTAI – KOVÁCS: Výber skladbičiek	-metronóm	zrkadlo	Knižnica internet
Ľudová pieseň	J. Libera - Zemplínske piesne V. Tátoš- A teraz túto...výber GRUBER, R.: Rozfúkaj sa píšťalôčka			internet

Výchovno-vzdelávací proces je možné doplniť aj inou vhodnou notovou literatúrou v súlade z platnými učebnými osnovami, prípadne zdrojmi z internetu.

5. Obsah vzdelávania pre 1. ročník nižšieho sekundárneho vzdelania v predmete hra na priečnej flaute

Tematický celok	Kompetencie	Výkonové štandardy	Kritéria, metódy a prostriedky hodnotenia	Metódy a prostriedky hodnotenia
1. Základy hry na nástroji	<p>Učiť žiaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládať správne návyky pri hre na flaute - aplikovať dané poznatky v nástrojovej hre <ul style="list-style-type: none"> - správny postoj - držanie nástroja - dýchanie - nasadenie - tvorenie tónu - posadenie pusu – /nátisk/ <p>tónové cvičenia: dlhé tóny v priebežne</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a má si osvojiť správny postoj pri hre - aplikovať notový zápis v hre - uplatniť vedomosti v hraní stupníc do 2. predznamenaní dur a mol len harmonické <ul style="list-style-type: none"> - používať T5 - držanie nástroja - uvoľnené zápästia - rebrovo-bránicové dýchanie - využívať dynamické a tempové označenia <p>- nácvik tenuto a legato</p>	<p>Žiak vedel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládnuť základné návyky pri hre - postoj - držanie nástroja - dýchanie - tvorenie tónu - osadenie flauty na pery - pohotovo čítať a následne aplikovať notový zápis v hre - plynule hrať danú stupnicu <ul style="list-style-type: none"> - správne určiť sa jednotlivé hmaty daných tónov <p>- správne tvoriť dynamiku</p>	<p>Hudobná náuka, ľudová hudba, komorná hra, orchestrálna hra</p> <p>Práca na vyučovacej hodine</p> <p>Domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov pri hre na flaute</p> <p>Pochvala, povzbudenie, kritika Autoevalvácia Motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov</p> <p>Triedna besiedka, Interný koncert, Kultúrne vystúpenie, Verejný koncert</p> <p>Hudobná náuka, ľudová hudba pochvala</p> <p>Hudobná náuka, komorná hra, ľud.</p>

	preberanom rozsahu		a odhadnúť tempo	hudba
Hudobno-teoretické poznatky	- hrať stupnice cez dve oktávy – pasážová technika	- plynule hrať stupnicu cez dve oktávy	- v primeranom tempe hrať danú stupnicu	Hudobná náuka
a	- ovládať hru plynulo a v legate	- aplikovať hru v skladbe, ľud. piesni	- zahrať v primeranej náročnosti	Hudobná náuka, ľud. hudba, improvizácia
Prstová artikulácia	- hrať zložitejšie rytmické útvary	- rozlišovať triolu, synkopu, notu s bodkou, hrať noty v šestnástinových hodnotách,	- demonštrovať v hre dané rytmické útvary	Hud. náuka, ľud. hudba,
	- učiť zásadám vhodného tvorenia tónu	- tvoriť jednotlivé tóny v skladbe	- vytvoriť vhodný prstoklad v danej skladbe	Ľudová hudba
Hudobno-výrazové prostriedky	- zvyšovať náročnosť na uvedomelú tvorbu tónu	- tvoriť mäkký, rovný a ostrý tón, - vhodne ukončovať tóny- mäkké, rovné, ostré ukončenie	- tvoriť a ukončovať tón	Ľudová hudba Kultúrne vystúpenia
	- vedieť aplikovať dynamiku a agogiku v skladbe	- pohotovo tvoriť dynamiku a agogiku v skladbe	- adekvátne aplikovať dynamiku v skladbe	Komorná hra, ľudová hudba
	- určovať miesto vhodného dýchania pri frázovaní	- určovať hmaty pre jednotlivé tóny na základe frázovania	- logicky nájsť miesto na dýchanie	Komorná hra, ľudová hudba
	- orientovať sa v základoch melódie	- sledovať líniu melódie	- rozlišovať jednotlivé melódie	Komorná hra
	- hrať základné melodické ozdoby	- hrať- trilok, príraz, skupinku, obal	- demonštrovať dané melodické ozdoby	Komorná hra, ľudová hudba
	- demonštrovať stupňovitú dynamiku	- aplikovať stupňovitú dynamiku v hre	- vytvárať v jednotlivých stupňoch dynamické odlišnosti	Komorná hra
	- rozoznávať spôsoby hrania	- tvoriť nonlegato ,tenuto a legato	- interpretovať nonlegato, legato	Komorná hra

	<p>tenuto a legato</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovať sa v melodickej časti svojho prednesu a spojiť súhru s iným doprovodným nástrojom 	<ul style="list-style-type: none"> - preukázať vedomosti o dynamických rozdieloch piano, forte, mezzoforte a využiť v súhre doprovodným nástrojom 	<p>v skladbe tenuto</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohotovo hrať výšku, silu, farbu - aj s doprovodným nástrojom 	<p>Komorná hra Verejný koncert</p>
Ludovej piesne	<ul style="list-style-type: none"> - používať dané pravidlá tvorenia melódie 	<ul style="list-style-type: none"> - prirad'ovať k tónom melodickej ozdoby a rozoznávať intervalovú vzdialenosť 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť v ľudovej piesni melodickej ozdoby 	<p>Ľudová hudba, spev Hudobná náuka</p>

O b s a h	Medzipredmetové vzťahy
<p>S e p t e m b e r</p> <p>Hygienické návyky a údržba flauty Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cvičení. hmaty h1, a1, g1 Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1 Prednes: ľudová pieseň – výber</p> <p>Výber skladieb si prispôsobí každý pedagóg pre svojho žiaka sám.</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>O k t ó b e r</p> <p>Hygienické návyky a údržba flauty Stupnica: F- dur + T5 –dlhé tóny: tenuto, legato d – mol + T5– dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. hmaty h1-h2, a1-a2, g1-g2 Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1 Prednes: ľudová pieseň – výber</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>N o v e m b e r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok h2,a2,g2, Stupnica: F,G - dur + T5 –dlhé tóny: tenuto, legato d – mol + T5– dlhé tóny: tenuto, legato</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>

<p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. hmaty h1- f1,b1,c2-cis2 Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-2 Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	
<p>D e c e m b e r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok h2,a2,c2,cis2,f2 Stupnica : G – dur + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato a, e – mol + T5– dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. hmaty h1- f1,e1,d1,b1,g1-gis1 Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-2 Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>J a n u á r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok h2-f2,e2,d2-cis2 Stupnica : G,D – dur + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato a, e – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. hmaty d1-dis1,g1-gis1,f1-fis1 Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-2 Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>F e b r u á r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok c2,cis2 – c3, Stupnice : D – dur + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato e, h – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. hmaty h1- d1-dis1,cis1-c1 Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-2 Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>M a r e c</p> <p>Hygienické návyky, plynule vytvoriť oktávový skok c2,cis2- c3 Stupnice : C – dur + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato h, g – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. hmaty h1-c1-dis,cis,fis,gis1, Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-2 Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>

<p>A p r í l</p> <p>Hygienické návyky, plynule vytvoriť oktavový skok c1-c2-c3,fis1-fis2 Stupnice : C – dur + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato g – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. hmaty dis1-dis2,cis1-cis2 Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-2 Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>M á j</p> <p>Hygienické návyky, oktavové skoky c1,cis1-c2,cis2-c3,fis1-fis2,gis2 Stupnice : B – dur + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato d, g – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. hmaty e1,eis1-f1,e2,eis2-f2, Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-2 Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>J ú n</p> <p>Hygienické návyky – opakovanie cis2,dis2,eis2-f2,fis2,gis2 Stupnice : B,D – dur + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato d, g – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. hmaty a1-ais1-b1,a2,ais2-b2, Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-2 Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>Postupová skúška:</p> <p>1 stupnica výber dur alebo mol + T5 1 cvičenie z prebranej školy, 2 drobné skladbičky odlišného charakteru – podľa možnosti naspamäť 1 ľudová pieseň</p> <p>Žiak verejne vystúpi raz do roka za pomoci doprovdného hudobného nástroja.</p> <p>Žiak po absolvovaní postupovej skúšky a dobre zvládnutého učiva z 1. ročníka postupuje do 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania.</p>	

**Učebné osnovy vyučovacieho predmetu
Hra na priečnej flaute pre 2. ročník
nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie**

Názov predmetu	Hra na priečnej flaute
Ročník	druhý
Učebný plán	č.12
Časový rozsah výučby	1,5 hod týždenne
Názov ŠkVP	ŠkVP , Štefánikova 20, ZUŠ Michalovce
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Stupeň vzdelania	ISCED 2 B – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie
Dĺžka štúdia	štyri
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Jana Kubová
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené	27. júna 2013

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne vzdelanie.

Priečna flauta zaujíma významné miesto v hudobnom interpretačnom živote. Má široké uplatnenie ako nástroj sólový v klasickej, ľudovej, zábavnej hudbe ale predovšetkým v komornom a symfonickom orchestri. Zámerom štúdia hry na priečnu flautu je poskytnúť žiakom prostredníctvom nových progresívnych princípov výučby, také základné odborné vzdelanie, ktoré im umožní uplatniť sa v záujmovo-umeleckej, ale aj profesionálnej oblasti. Obvykle sa na štúdium hry na flaute prijímajú žiaci vo veku 10 – 12 rokov, ktorí preukážu fyziologické predpoklady.

Súčasťou predmetu hra na priečnu flautu je tiež hra z listu, komorná hra, hra v súbore v orchestri alebo hra v ľudovej hudbe ako sólový nástroj ale aj ako sprievodný s využitím základnej improvizácie.

Učivo vyučovacieho predmetu hra na priečnej flaute je rozdelené do viacerých hlavných častí, ktoré smerujú k celkovému rozvíjaniu osobnosti i hudobných vedomostí, schopností a zručností žiaka.

- učivo zamerané na získavanie, fixáciu a zdokonaľovanie technickej úrovne prstovej artikulácie- stupnice, etudy, rôznorodé skladby so zvláštnymi rytmickými útvarmi;
- učivo zamerané na upevňovanie tvorby tónu a správnej dychovej artikulácie- výberu vhodných, charakterom rôznorodých skladieb podľa individuálnych daností žiaka;
- učivo zamerané na aplikáciu dynamiky v skladbách – dychová technika, posadenie tónu nasadzovanie + vnímanie frázovania v skladbe, percepcia, estetika, emócie, hudobná predstavivosť;
- učivo zamerané na tvorbu a interpretáciu ľudovej a inej piesne – tvorba melódie podľa sluchu, harmonizácia, elementárne základy improvizácie;
- učivom pestovať u žiaka schopnosť samostatného štúdia, schopnosti posudzovania svojho výkonu, vytvárania si estetických názorov, rozvoj muzikality, verejného účinkovania a prezentovania vlastnej kultúrnosti.

Všestranná tvorivá aktivizácia žiaka je zameraná na rozvoj jeho individuálnych hudobných schopností a zručností, ktoré sú predpokladom pre aktívny prístup k hre, spevu, zámernému počúvaniu hudby, porozumeniu hudobno-vyjadrovacím prostriedkom, pre prežívanie a elementárne estetické hodnotenie hudby. Celý tento proces je realizovaný so zreteľom na skutočnosť, aby táto činnosť žiakovi prinášala radosť, pozitívne zážitky, pocit uspokojenia a sebarealizácie.

Učivo nadväzuje na učebné plány a je účinne poprepájané s ďalšími predmetmi - hudobná náuka, komorná hra alebo detská ľudová hudba, medzi ktorými sa vytvárajú medzi predmetové vzťahy pozitívne obohacujúco pôsobiace na žiaka. Ideovo, eticky i esteticky rozvíjajú myslenie, cítenie i správanie žiaka.

Forma organizácie práce pri vyučovaní nástroja je individuálna (1,5 hod. týždenne), ale aj frontálna- komorná (1 hod.), s danou časovou dotáciou podľa učebných plánov.

Výučba predmetu sa realizuje v určených triedach. Interné, triedne, verejné, výchovne koncerty, folklórne festivaly i súťaže sú vynikajúcou príležitosťou k tomu, aby sa žiak mohol verejne prezentovať.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania

- rozvíjať kreatívne myslenie, tvorivé myslenie;
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu;
- budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám, formovať mravné myslenie;
- prispôbovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- ovplyvňovať a formovať vývoj v kusovej orientácie detí;
- rozvíjať úzku spoluprácu ZUŠ nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.;

- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ľudskej;
- využívať systém projektového vyučovania je možné realizovať dvojakým spôsobom:
  1. formou vytvárania integratívnych hudobno-scénických a výtvarných projektov rôznych typov (vyžaduje medziodborovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiacich v mieste školy) alebo
  2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov.

Všeobecný cieľ vyučovacieho predmetu

- nadalej osvojovať a prehlbovať základné princípy flautovej hry;
- chrániť ho pred povrchným spôsobom hrania a viesť k správny návykom;
- upevňovať sebakontrolu pri používaní nástroja;
- podporovať samostatnosť v príprave na hodinu;
- pestovať a rozvíjať trpezlivosť, vôľu, disciplínu a nadšenie pre flautovú hru;
- viesť žiaka k muzikalite a vnímaniu krás plynúcich z interpretácie skladby;
- prebudiť záujem o interpretáciu ľudovej piesne – folklórna identita národa;
- podnecovať záujem o rôznorodú hudbu.
- rozvíjať individualitu osobnosti žiaka;

Špecifické ciele vyučovacieho predmetu pre 2. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Vzdelávanie v danom predmete smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

Kognitívne ciele:

- poznať noty v rozsahu nástroja chromatický c1 – e3
- špecifikovať rozdiely v tvorbe mäkkého, rovného i ostrého tónu
- preukázať vedomosti o interpretácii nôt v osminových a šestnástinových hodnotách;
- definovať základné zložky v skladbe – tóninu, takt, tempo, dynamiku... ;
- vysvetliť a aplikovať základné dynamické pojmy – piano, mezzoforte, forte crescendo, decrescendo, ritardando, accelerando..;
- analyzovať skladbu po rytmickej stránke- rytmické zvláštnosti- synkopa, noty s bodkou, ligatúra, korunka;
- rozlišovať spôsoby hry – legato, tenuto,
- opísať odlišnosti v tvorbe melodických ozdôb – trilok, príraz, nátril, mordent, obal
- logicky tvoriť adekvátny prstoklad v skladbe – podľa stúpania či klesania melódie, T5,
- aplikovať v skladbe získané vedomosti – rytmus, tempo, dynamika
- posúdiť kvalitu svojej interpretácie- slovne sa vyjadriť k výrazovým prostriedkom;

Psychomotorické ciele:

- zvládnuť súhru oboch rúk v primeranej náročnosti, ľudové, tanečné piesne i prednesové skladby;
- interpretovať základné melodické ozdoby - trilok, príraz, skupinka, obal...
- správne používať techniku dýchania i funkciu bránice, nácvik intezity nádychu, plynulosti a dĺžky výdychu, správne držanie nástroja a postoj pri hre v stupniciach, v skladbách,
- tvoriť jednotlivé druhy tónov – mäkký tón, rovný tón, ostrý tón;

- ovládať spôsoby hrania – legato, nonlegato, tenuto
- interpretovať dynamické znamienka v skladbe- hlavne crescendo a decrescendo;
- hrať bez zrakovej kontroly na základe hmatovej orientácie v stupnici do 3 krížikov a 3 b, len harmonické, melódia v prednese;

Afektívne ciele:

- emotívne precítiť skladbu - cez city a emócie vystihnúť skladbu;
- slovne vyjadriť charakter skladby - vedieť formulovať ako skladba pôsobí na žiaka-
- upokojujúca, nepokojná, veselá, smutná, ...
- vnímať krásno hudby - pocity zo skladby
- rozoznávať charakterovú rôznorodosť ľudovej piesne- ťahavé, veselé, valčíky
- mať zážitok a radosť z interpretácie akejkoľvek skladby.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Formulácia a vypracovanie výchovných a vzdelávacích stratégií vychádzajú z kľúčových kompetencií stanovených ŠVP a ŠkVP a smerujú ku spoločnému postupu, ako priviesť žiaka k ďalšiemu rozvíjaniu kompetencií.

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v 2. ročníku v predmete hra na flaute rozvíjame nasledovne:

1. sociálno-komunikačné spôsobilosti – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vyjadrovať sa súvisle prostredníctvom verbálnej i nonverbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane veku ;
- dokázať určitý čas sústredene pracovať na skladbe, náležite reagovať na zmeny;
- využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov , s ktorými prichádza do kontaktu; spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a inými ľuďmi,
- adekvátne reagovať, vyjadrovať svoj názor, využívať technické prostriedky osobnej komunikácie;
- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a preukazovať záujem o primeranú formu medzi kultúrnej komunikácie.

2. spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- používať v každodenných situáciách modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výstavy);
- uplatňovať logiku v hudobnej teórii a rozbore skladby;
- divergentnými tvorivými úlohami žiakovi rozvíjať logiku a logické postupy jeho fantáziu a intuíciu.
- hľadať rôzne varianty nápaditého, objavného riešenia;
- rozvíjať si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,

3. spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie –výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- integrovať IKT do vyučovania v ZUŠ- samostatne a efektívne vyhľadávať a využívať učebné a informatívne zdroje z internetu;
- využívať digitálne spracovanie hudby;
- aplikovať hudobný výukový softvér- notový editor Sibelius,- nový spôsob učenia sa;
- podporovať percepciu digitálnymi zdrojmi umeleckých diel.

4. spôsobilosť učiť sa učiť sa- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- získavať schopnosť samostatne cvičiť;
- systematicky sa pripravovať na hodiny nástrojovej hry;
- zlepšovať svoju vytrvalosť a iniciatívu;
- efektívne si osvojovať poznatky a študijné návyky;
- hodnotiť informácie a využívať ich vo svojom učení a v iných činnostiach.

5. spôsobilosť riešiť problémy – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o problémových situáciách ;
- vedieť vyjadriť a sformulovať problém;
- hľadať informácie, navrhovať riešenia- nové vlastné...
- korigovať nesprávne riešenia
- učiť sa byť empatický, ale aj asertívny.

6. osobné, sociálne a občianske spôsobilosti - výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- uvedomovať si svoje potreby, práva a povinnosti v škole i mimo nej aktívne ich realizovať;
- odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody;
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ;
- aktívne si chrániť svoje fyzické a duševné zdravie;
- sústreďovať sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností,
- kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania)
- podieľať sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v skupine a dobrých medziľudských vzťahov;
- chápať význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem; rešpektuje práva ostatných ľudí,
- chápať základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhodovať sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti,

7. spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie;
- dokázať pomenovať druhy umenia;
- rešpektovať vkus iných ľudí a smelo i tolerantne vyjadriť svoj názor i vkus;
- dokázať sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov;
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu, správať sa kultúrne, kultivovane;
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote;
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka;

- poznať elementárne pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu);
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície;
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.
- poznať a vážiť si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo,

5. Stratégia vyučovania:

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
4. Základy hry na nástroji	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia- imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - správne dýchanie a držanie nástroja - postavenie oboch rúk - základy dychovej techniky - Úloha pier/nátisku/ - tvorba tónu - rozvoj rytmického čítania tenuto, staccato, legato - tvorba - dynamiky a agogiky 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca na vyuč. hodine - využitie audio-vizuálnych didaktických pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná hra učiteľa so žiakom - pozorovanie interpretačných výkonov na koncerte - domáca príprava
5. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia- imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - názorná demonštrácia učiteľom, didaktickými pomôckami - hra piesni podľa sluchu - notopis - metricko-rytmické delenie - elementárna improvizácia piesne - hra piesne z notového zápisu - nácvik a interpretácia piesne s dôrazom na celkový umelecký prejav 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca; - čítanie notového zápisu z hudobného materiálu - rytmizovanie modelov z danej hudobnej skladby - počúvanie hudby; - spoločné muzicírovanie; - návšteva folklórnych podujatí; - domáca príprava

6. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia- imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjame zručnosti prostredníctvom: stupníc, etúd, skladieb technického charakteru, ľudovej piesne; - nácvik skladieb so zvláštnymi rytmickými útvarmi- synkopa, triola, melodické ozdoby - trilok, príraz skupinka, obal, šestnástinové noty 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca na vyuč. hodine - využitie audio-vizuálnych didaktických pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná hra učiteľa so žiakom - počúvanie hudobných nahrávok s pasážami danej problematiky
--	--	---	---

4. Učebné zdroje pre 2. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Na podporu a aktiváciu učiva vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne vyučové prostriedky	Ďalšie zdroje
Technické zručnosti Hudobno-výrazové prostriedky Ľudová pieseň	JENEY, Z: Škola hry na flautu TOWARNICKI, E. Škola pre flautu N. PLATONOV: Škola hry na flautu G. GARIBOLDY: Etudy pre začiatočníkov- výber GRUBER, R. Etudy BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etúd I. diel BÁNTAI – KOVÁCS: Výber skladbičiek I. KAPR: Pískanky P. EBEN: Duetina J. Libera - Zemplínske piesne V. Tátoš- A teraz túto...výber GRUBER, R.: Rozfúkaj sa píšťalôčka	-CD, DVD -zrkadlo -diktafón -mobil -metronóm	-notový materiál -nahrávky -nástroj vhodný pre fyzické dispozície žiaka zrkadlo	internet knižnica školský notový archív Knižnica internet internet

Výchovno-vzdelávací proces je možné doplniť aj inou vhodnou notovou literatúrou v súlade z platnými učebnými osnovami, prípadne zdrojmi z internetu.

5. Obsah vzdelávania pre 2. ročník nižšieho sekundárneho vzdelania v predmete hra na priečnej flaute

Tematický celok	Kompetencie	Výkonové štandardy	Kritéria, metódy a prostriedky hodnotenia	Metódy a prostriedky hodnotenia
1. Základy hry na nástroji	Učiť žiaka: - ovládať správne návyky pri hre na flaute - aplikovať dané poznatky v nástrojovej hre	Žiak vie: - a má si osvojiť správny postoj pri hre - aplikovať notový zápis v hre - uplatniť vedomosti v hraní stupnic do 3. predznamenaní - dur a mol cez dve oktávy	Žiak vedel: - zvládnuť základné návyky pri hre - postoj - držanie nástroja - dýchanie - tvorenie tónu - osadenie flauty na pery - pohotovo čítať a následne aplikovať notový zápis v hre - plynule hrať danú stupnicu	Hudobná náuka, ľudová hudba, komorná hra, orchestrálna hra Práca na vyučovacej hodine Domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov pri hre na flaute Pochvala, povzbudenie, kritika Autoevalvácia Motivácia prostredníctvom úspešných žiackych Vzorov Triedna besiedka, Interný koncert, Kultúrne vystúpenie, Verejný koncert
	-správny postoj -držanie nástroja -dýchanie -nasadenie -tvorenie tónu -posadenie pusu – /nátisk/	- používať T5, D7 - obraty - držanie nástroja - uvoľnené zápästia - rebrovo-bránicové dýchanie - využívať dynamické a tempové označenia	- správne určiť sa jednotlivé hmaty daných tónov	Hudobná náuka, ľudová hudba Pochvala
	tónové cvičenia: dlhé tóny v priebežne preberanom rozsahu	nácvik tenuto a legato	- správne tvoriť dynamiku a odhadnúť tempo	Hudobná náuka, komorná hra, ľud. hudba

Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> - hrať stupnice cez tri oktávy – Dur mol cez dve oktávy - pasážová technika 	<ul style="list-style-type: none"> - plynule hrať stupnicu cez tri oktávy Dur mol cez dve oktávy 	<ul style="list-style-type: none"> - v primeranom tempe hrať danú stupnicu 	Hudobná náuka
a	<ul style="list-style-type: none"> - ovládať hru plynulo a v legate 	<ul style="list-style-type: none"> - aplikovať hru v skladbe, ľud. piesni 	<ul style="list-style-type: none"> - zahrať v primeranej náročnosti 	Hudobná náuka, ľud. hudba, improvizácia
Prstová artikulácia	<ul style="list-style-type: none"> - hrať zložitejšie rytmické útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovať triolu, synkopu, notu s bodkou, hrať noty v šestnástinových hodnotách, 	<ul style="list-style-type: none"> - demonštrovať v hre dané rytmické útvary 	Hud. náuka, ľud. hudba,
	<ul style="list-style-type: none"> - učiť zásadám vhodného tvorenia tónu 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť jednotlivé tóny v skladbe 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť vhodný prstoklad v danej skladbe 	Ľudová hudba
Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšovať náročnosť na uvedomelú tvorbu tónu 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť mäkký, rovný, ostrý tón, - vhodne ukončovať tóny- mäkké, rovné, ostré ukončenie 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť a ukončovať tón 	Ľudová hudba Kultúrne vystúpenia
	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť aplikovať dynamiku a agogiku v skladbe 	<ul style="list-style-type: none"> - pohotovo tvoriť dynamiku a agogiku v skladbe 	<ul style="list-style-type: none"> - adekvátne aplikovať dynamiku v skladbe 	Komorná hra, ľudová hudba
	<ul style="list-style-type: none"> - určovať miesto vhodného dýchania pri frázovaní 	<ul style="list-style-type: none"> - určovať hmaty pre jednotlivé tóny na základe frázovania 	<ul style="list-style-type: none"> - logicky nájsť miesto na dýchanie 	Komorná hra, ľudová hudba
	<ul style="list-style-type: none"> - orientovať sa v základoch melódie 	<ul style="list-style-type: none"> - sledovať líniu melódie - v intervaloch 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovať jednotlivé melódie 	Komorná hra
	<ul style="list-style-type: none"> - hrať základné melodické ozdoby 	<ul style="list-style-type: none"> - hrať- trilok, príraz, skupinku, obal 	<ul style="list-style-type: none"> - demonštrovať dané melodické ozdoby 	Komorná hra, ľudová hudba
	<ul style="list-style-type: none"> - demonštrovať stupňovitú dynamiku 	<ul style="list-style-type: none"> - aplikovať stupňovitú dynamiku v hre 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvárať v jednotlivých stupňoch dynamické odlišnosti 	Komorná hra
	<ul style="list-style-type: none"> - rozoznávať 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť nonlegato ,tenuto 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretovať 	Komorná hra

	<p>spôsoby hrania tenuto a legato</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovať sa v melodickej časti za pomoci doprovodného nástroja 	<p>a legato</p> <ul style="list-style-type: none"> - preukázať vedomosti o dynamických rozdieloch piano, forte, mezzoforte 	<p>nonlegato, legato v skladbe tenuto</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohotovo hrať výšku, silu, farbu - aj za doprovodného nástroja 	<p>Komorná hra Verejný koncert</p>
<p>Ľudovej piesne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používať dané pravidlá tvorenia melódie aj za doprovodného hudobného nástroja 	<ul style="list-style-type: none"> - prirad'ovať k tónom melodické ozdoby a rozoznávať intervalovú vzdialenosť aj za doprovodného hudobného nástroja 	<p>vytvoriť v ľudovej piesni melodické ozdoby aj za doprovodného hudobného nástroja</p>	<p>Ľudová hudba, spev Hudobná náuka Komorná hra Verejný koncert</p>

O b s a h	Medzipredmetové vzťahy
<p>S e p t e m b e r</p> <p>Hygienické návyky a údržba flauty Stupnica: F- dur + T5 –dlhé tóny: tenuto, legato, cez dve oktávy d, g – mol + T5– dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-5 etúd -výber Prednes: ľudová pieseň – výber 1 drobná skladba</p> <p>Výber skladieb si prispôsobí každý pedagóg pre svojho žiaka sám.</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>O k t ó b e r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok Stupnica: G - dur + T5 –dlhé tóny: tenuto, legato, cez dve oktávy g, c – mol + T5– dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1- 5 - výber Prednes: ľudová pieseň – výber 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>

<p>N o v e m b e r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok Stupnica: C - dur + T5, D7 – dlhé tóny: tenuto, legato cez dve oktávy a, c – mol + T5– dlhé tóny: tenuto, legato Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-5 etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>D e c e m b e r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok Stupnica : D – dur + T5, D7 – dlhé tóny: tenuto, legato cez dve oktávy a, e– mol + T5– dlhé tóny: tenuto, legato Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-5 etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>J a n u á r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok c1- c3,cis1- cis2 Stupnica : B – dur + T5, D7 – dlhé tóny: tenuto, legato cez dve oktávy e, h – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, Grúber: 1-5 etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>F e b r u á r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok d1 - d2 - d3 Stupnice : A – dur + T5, D7 – dlhé tóny: tenuto, legato cez dve oktávy h, fis – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, W. Popp: 1-5 etúd výber Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>M a r e c</p> <p>Hygienické návyky, plynule vytvoriť oktávový skok e1 - e2 - e3 Stupnice : Es – dur + T5, D7 – dlhé tóny: tenuto, legato cez dve oktávy fis – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, W. Popp: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>

<p>1 drobná skladba</p>	
<p>A p r í l</p> <p>Hygienické návyky, plynule vytvoriť oktavový skok d1-d3,dis1-dis2 Stupnice : C,G – dur + T5, D7 – dlhé tóny: tenuto, legato - opakovať c, g – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, W. Popp: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>M á j</p> <p>Hygienické návyky, oktavové skoky fis1-fis2,gis2-gis2, b1- b2,e1-e3 Stupnice : F,B – dur + T5, D7 – dlhé tóny: tenuto, legato - opakovať d, fis – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, W. Popp: 1- 5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>J ú n</p> <p>Hygienické návyky – opakovanie c1,cis1- c2,cis2 – c3,d3,e3 Stupnice : D, A, Es – dur + T5, D7 – dlhé tóny: tenuto, legato d, fis – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato</p> <p>Škola: Platonov, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, W. Popp: 1- 5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 drobná skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>Postupová skúška:</p> <p>1 stupnica výber dur alebo mol + T5 + obraty D7 2 etudy z posledného obdobia štúdia, rôzneho charakteru 2 drobné skladbičky odlišného charakteru – podľa možnosti naspamäť 1 ľudová pieseň</p> <p>Žiak verejne vystúpi raz do roka za pomoci doprovodného hudobného nástroja.</p> <p>Žiak po absolvovaní postupovej skúšky a dobre zvládnutého učiva z 2. ročníka postupuje do 3. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania.</p>	

**Učebné osnovy vyučovacieho predmetu
Hra na priečnej flaute pre 3. ročník
nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie**

Názov predmetu	Hra na priečnej flaute
Ročník	tretí
Učebný plán	č.12
Časový rozsah výučby	1,5 hod týždenne
Názov ŠkVP	ŠkVP , Štefánikova 20, ZUŠ Michalovce
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Stupeň vzdelania	ISCED 2 B – nižšie sekundárne umelecké vzdeláva nie
Dĺžka štúdia	štyri
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Jana Kubová
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené	25. augusta 2014

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie.

Priečna flauta zaujíma významné miesto v hudobnom interpretačnom živote. Má široké uplatnenie ako nástroj sólový v klasickej, ľudovej, zábavnej hudbe ale predovšetkým v komornom a symfonickom orchestri. Zámerom štúdia hry na priečnu flautu je poskytnúť žiakom prostredníctvom nových progresívnych princípov výučby, také základné odborné vzdelanie, ktoré im umožní uplatniť sa v záujmovo-umeleckej, ale aj profesionálnej oblasti. Obvykle sa na štúdium hry na flaute prijímajú žiaci vo veku 10 – 12 rokov, ktorí preukážu fyziologické predpoklady.

Súčasťou predmetu hra na priečnu flautu je tiež hra z listu, komorná hra, hra v súbore v orchestri alebo hra v ľudovej hudbe ako sólový nástroj ale aj ako sprievodný s využitím základnej improvizácie.

Učivo vyučovacieho predmetu hra na priečnej flaute je rozdelené do viacerých hlavných častí, ktoré smerujú k celkovému rozvíjaniu osobnosti i hudobných vedomostí, schopností a zručností žiaka.

- učivo zamerané na získavanie, fixáciu a zdokonaľovanie technickej úrovne prstovej artikulácie- stupnice, etudy, rôznorodé skladby so zvláštnymi rytmickými útvarmi;
- učivo zamerané na upevňovanie tvorby tónu a správnej dychovej artikulácie- výberu vhodných, charakterom rôznorodých skladieb podľa individuálnych daností žiaka;
- učivo zamerané na aplikáciu dynamiky v skladbách – dychová technika, posadenie tónu nasadzovanie + vnímanie frázovania v skladbe, percepcia, estetika, emócie, hudobná predstavivosť;
- učivo zamerané na tvorbu a interpretáciu ľudovej a inej piesne – tvorba melódie podľa sluchu, harmonizácia, elementárne základy improvizácie;
- učivom pestovať u žiaka schopnosť samostatného štúdia, schopnosti posudzovania svojho výkonu, vytvárania si estetických názorov, rozvoj muzikality, verejného účinkovania a prezentovania vlastnej kultúrnosti.

Všestranná tvorivá aktivizácia žiaka je zameraná na rozvoj jeho individuálnych hudobných schopností a zručností, ktoré sú predpokladom pre aktívny prístup k hre, spevu, zámernému počúvaniu hudby, porozumeniu hudobno-vyjadrovacím prostriedkom, pre prežívanie a elementárne estetické hodnotenie hudby. Celý tento proces je realizovaný so zreteľom na skutočnosť, aby táto činnosť žiakovi prinášala radosť, pozitívne zážitky, pocit uspokojenia a sebarealizácie.

Učivo nadväzuje na učebné plány a je účinne poprepájané s ďalšími predmetmi - hudobná náuka, komorná hra alebo detská ľudová hudba, medzi ktorými sa vytvárajú medzi predmetové vzťahy pozitívne obohacujúco pôsobiace na žiaka. Ideovo, eticky i esteticky rozvíjajú myslenie, cítenie i správanie žiaka.

Forma organizácie práce pri vyučovaní nástroja je individuálna (1,5 hod. týždenne), ale aj frontálna- komorná (1 hod.), s danou časovou dotáciou podľa učebných plánov.

Výučba predmetu sa realizuje v určených triedach. Interné, triedne, verejné, výchovne koncerty, folklórne festivaly i súťaže sú vynikajúcou príležitosťou k tomu, aby sa žiak mohol verejne prezentovať.

5. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

- rozvíjať kreatívne myslenie, tvorivé myslenie;
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu;
- budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám, formovať mravné myslenie;
- prispôbovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- ovplyvňovať a formovať vývoj v kusovej orientácie detí;
- rozvíjať úzku spoluprácu ZUŠ nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.;

- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ľudskej;
- využívať systém projektového vyučovania je možné realizovať dvojakým spôsobom:
  1. formou vytvárania integratívnych hudobno-scénických a výtvarných projektov rôznych typov (vyžaduje medziodborovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiacich v mieste školy) alebo
  2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov.

Všeobecný cieľ vyučovacieho predmetu

- nadalej osvojovať a prehľbovať základné princípy flautovej hry;
- chrániť ho pred povrchným spôsobom hrania a viesť k správny návykom;
- upevňovať sebakontrolu pri používaní nástroja;
- podporovať samostatnosť v príprave na hodinu;
- pestovať a rozvíjať trpezlivosť, vôľu, disciplínu a nadšenie pre flautovú hru;
- viesť žiaka k muzikalite a vnímaniu krás plynúcich z interpretácie skladby;
- prebudiť záujem o interpretáciu ľudovej piesne – folklórna identita národa;
- podnecovať záujem o rôznorodú hudbu.
- rozvíjať individualitu osobnosti žiaka;

Špecifické ciele vyučovacieho predmetu pre 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Vzdelávanie v danom predmete smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

Kognitívne ciele:

- poznať noty v rozsahu nástroja chromatický c1 – b3
- špecifikovať rozdiely v tvorbe mäkkého, rovného i ostrého tónu
- preukázať vedomosti o interpretácii nôt v osminových a šestnástinových hodnotách;
- definovať základné zložky v skladbe – tóninu, takt, tempo, dynamiku... ;
- vysvetliť a aplikovať základné dynamické pojmy – piano, mezzoforte, forte crescendo, decrescendo, ritardando, accelerando..;
- analyzovať skladbu po rytmickej stránke- rytmické zvláštnosti- synkopa, noty s bodkou, ligatúra, korunka;
- rozlišovať spôsoby hry – legato, tenuto,
- opísať odlišnosti v tvorbe melodických ozdôb – trilok, príraz, nátril, mordent, obal
- logicky tvoriť adekvátny prstoklad v skladbe – podľa stúpania či klesania melódie, T5,
- aplikovať v skladbe získané vedomosti – rytmus, tempo, dynamika
- posúdiť kvalitu svojej interpretácie- slovne sa vyjadriť k výrazovým prostriedkom;

Psychomotorické ciele:

- zvládnuť súhru oboch rúk v primeranej náročnosti, ľudové, tanečné piesne i prednesové skladby;
- interpretovať základné melodické ozdoby - trilok, príraz, skupinka, obal...
- správne používať techniku dýchania i funkciu bránice, nácvik intezity nádychu, plynulosti a dĺžky výdychu, správne držanie nástroja a postoj pri hre v stupniciach, v skladbách,
- tvoriť jednotlivé druhy tónov – mäkký tón, rovný tón, ostrý tón, dvojité jazyk;

- ovládať spôsoby hrania – legato, nonlegato, tenuto, staccato, frullato,
- interpretovať dynamické znamienka v skladbe- hlavne crescendo a decrescendo;
- hrať bez zrakovej kontroly na základe hmatovej orientácie v stupnici do 5 krížikov a 5 b, harmonické, melodické T5, D7, zm 7+ obraty a pokúsiť sa stupnice hrať v terciách, kde tieto dokonalosti je potrebné aby boli využívané v melódií prednesu;

Afektívne ciele

- emotívne precítiť skladbu - cez city a emócie vystihnúť skladbu;
- slovne vyjadriť charakter skladby - vedieť formulovať ako skladba pôsobí na žiaka- upokojujúca, nepokojná, veselá, smutná, ...
- vnímať krásno hudby - pocity zo skladby
- rozoznávať charakterovú rôznorodosť ľudovej piesne- ťahavé, veselé, valčíky
- mať zážitok a radosť z interpretácie akejkoľvek skladby.

6. Výchovné a vzdelávacie stratégie pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Formulácia a vypracovanie výchovných a vzdelávacích stratégií vychádzajú z kľúčových kompetencií stanovených ŠVP a ŠkVP a smerujú ku spoločnému postupu, ako priviesť žiaka k ďalšiemu rozvíjaniu kompetencií.

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v 3. ročníku v predmete hra na flaute rozvíjame nasledovne:

1. sociálno-komunikačné spôsobilosti – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vyjadrovať sa súvisle prostredníctvom verbálnej i nonverbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane veku ;
- dokázať určitý čas sústredene pracovať na skladbe, náležite reagovať na zmeny;
- využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov , s ktorými prichádza do kontaktu; spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a inými ľuďmi,
- adekvátne reagovať, vyjadrovať svoj názor, využívať technické prostriedky osobnej komunikácie;
- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a preukazovať záujem o primeranú formu medzi kultúrnej komunikácie.

2. spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- používať v každodenných situáciách modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výstavy);
- uplatňovať logiku v hudobnej teórii a rozbere skladby;
- divergentnými tvorivými úlohami žiakovi rozvíjať logiku a logické postupy jeho fantáziu a intuíciu.
- hľadať rôzne varianty nápaditého, objavného riešenia;
- rozvíjať si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,

3. spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- integrovať IKT do vyučovania v ZUŠ- samostatne a efektívne vyhľadávať a využívať učebné a informatívne zdroje z internetu;
- využívať digitálne spracovanie hudby;
- aplikovať hudobný výukový softvér- notový editor Sibelius,- nový spôsob učenia sa;
- podporovať percepciu digitálnymi zdrojmi umeleckých diel.

4. spôsobilosť učiť sa učiť sa- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- získavať schopnosť samostatne cvičiť;
- systematicky sa pripravovať na hodiny nástrojovej hry;
- zlepšovať svoju vytrvalosť a iniciatívu;
- efektívne si osvojovať poznatky a študijné návyky;
- hodnotiť informácie a využívať ich vo svojom učení a v iných činnostiach.

5. spôsobilosť riešiť problémy – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o problémových situáciách ;
- vedieť vyjadriť a sformulovať problém;
- hľadať informácie, navrhovať riešenia- nové vlastné...
- korigovať nesprávne riešenia
- učiť sa byť empatický, ale aj asertívny.

6. osobné, sociálne a občianske spôsobilosti - výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- uvedomovať si svoje potreby, práva a povinnosti v škole i mimo nej aktívne ich realizovať;
- odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody;
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ;
- aktívne si chrániť svoje fyzické a duševné zdravie;
- sústreďovať sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností,
- kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania)
- podieľať sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v skupine a dobrých medziľudských vzťahov;
- chápať význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem; rešpektuje práva ostatných ľudí,
- chápať základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhodovať sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti,

7. spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie;
- dokázať pomenovať druhy umenia;
- rešpektovať vkus iných ľudí a smelo i tolerantne vyjadriť svoj názor i vkus;
- dokázať sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov;
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu, správať sa kultúrne, kultivovane;

- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote;
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka;
- poznať elementárne pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu);
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície;
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.
- poznať a vážiť si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo,

7. Stratégia vyučovania:

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
7. Základy hry na nástroji	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia- imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - správne dýchanie a držanie nástroja - postavenie oboch rúk - základy dychovej techniky - Úloha pier/nátisku/ - tvorba tónu a dvojitého jazyka, frullato - rozvoj rytmického čítania tenuto, staccato, legato, - tvorba dynamiky a agogiky 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca na vyuč. hodine - využitie audio-vizuálnych didaktických pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná hra učiteľa so žiakom - pozorovanie interpretačných výkonov na koncerte - domáca príprava
8. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia- imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - názorná demonštrácia učiteľom, didaktickými pomôckami - hra piesni podľa sluchu - notopis - metricko-rytmické delenie - elementárna improvizácia piesne - hra piesne z notového zápisu - nácvik a interpretácia piesne s dôrazom na celkový umelecký prejav 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca; - čítanie notového zápisu z hudobného materiálu - rytmizovanie modelov z danej hudobnej skladby - počúvanie hudby; - spoločné muzicírovanie; - návšteva folklórnych podujatí; - domáca príprava

9. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia- imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjame zručnosti prostredníctvom: stupníc, etúd, skladieb technického charakteru, ľudovej piesne; - nácvik skladieb so zvláštnymi rytmickými útvarmi- synkopa, triola, melodické ozdoby-trilok, príraz skupinka, obal, šestnástinové noty 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca na vyuč. hodine - využitie audio-vizuálnych didaktických pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná hra učiteľa so žiakom - počúvanie hudobných nahrávok s pasážami danej problematiky
--	--	---	---

4. Učebné zdroje pre 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Na podporu a aktiváciu učiva vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne vyučové prostriedky	Ďalšie zdroje
Technické zručnosti Hudobno-výrazové prostriedky	JENEY, Z: Škola hry na flautu TOWARNICKI, E. Škola pre flautu - pokračovať N. PLATONOV: Škola hry na flautu - výber K. KOHLER: Škola - výber G. GARIBOLDY: Etudy pre začiatočníkov- výber + dokončiť GRUBER, R. Etudy - dokončiť BÁNTAI – KOVÁCS: Výber etud I. diel – dokončiť W. POPP: op. 413 – I. zošit TOMASZEWSKI, F. Výber etúd pre flautu I. diel M. KLEMENT: výber prednesov zo školy pre altovú flautu BÁNTAI – KOVÁCS: Výber skladbičiek	– CD, DVD – zrkadlo – diktafón – mobil – metronóm metronóm	– notový materiál – nahrávky – nástroj vhodný pre fyzické dispozície žiaka zrkadlo zrkadlo	internet knižnica školský notový archív Knižnica Internet internet

Ludová pieseň	I. KAPR: Pískanky P. EBEN: Duetina a iné prednesy podľa výberu pedagóga J. Libera - Zemplínske piesne V. Tátoš- A teraz túto...výber GRUBER, R.: Rozfúkaj sa píštalôčka			internet
----------------------	--	--	--	----------

Výchovno-vzdelávací proces je možné doplniť aj inou vhodnou notovou literatúrou v súlade z platnými učebnými osnovami, prípadne zdrojmi z internetu.

5. Obsah vzdelávania pre 3. ročník nižšieho sekundárneho vzdelávania v predmete hra na priečnej flaute

Tematický celok	Kompetencie	Výkonové štandardy	Kritéria, metódy a prostriedky hodnotenia	Metódy a prostriedky hodnotenia
1. Základy hry na nástroji	<p>Učiť žiaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládať správne návyky pri hre na flaute - aplikovať dané poznatky v nástrojovej hre <p>-správny postoj</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a má si osvojiť správny postoj pri hre - aplikovať notový zápis v hre - uplatniť vedomosti v hraní stupníc do 5. predznamenaní - dur a mol <p>- používať T5, D7, zm7</p>	<p>Žiak vedel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládnuť základné návyky pri hre - postoj - držanie nástroja - dýchanie - tvorenie tónu - osadenie flauty na pery - pohotovo čítať a následne aplikovať notový zápis v hre - plynule hrať danú stupnicu <p>- správne určiť sa</p>	<p>Hudobná náuka, ľudová hudba, komorná hra, orchestrálna hra</p> <p>Práca na vyučovacej hodine</p> <p>Domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov pri hre na flaute</p> <p>Pochvala, povzbudenie, kritika</p> <p>Autoevalvácia</p> <p>Motivácia prostredníctvom úspešných žiackych Vzorov</p> <p>Triedna besiedka, Interný koncert, Kultúrne vystúpenie, Verejný koncert</p> <p>Hudobná náuka,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -držanie nástroja -dýchanie -nasadenie -tvorenie tónu -posadenie pusu – /nátisk/ 	<ul style="list-style-type: none"> obraty - držanie nástroja - uvoľnené zápästia - rebrovo-bránicové dýchanie - využívať dynamické a tempové označenia 	<ul style="list-style-type: none"> jednotlivé hmaty daných tónov 	<ul style="list-style-type: none"> ľudová hudba pochvala 	
	<ul style="list-style-type: none"> tónové cvičenia: dlhé tóny v priebežne preberanom rozsahu 	<ul style="list-style-type: none"> nácvik tenuta , legata dvojitého a pomaly sa pokúsiť o trojitý jazyk, frullato 	<ul style="list-style-type: none"> - správne tvoriť dynamiku a odhadnúť tempo 	<ul style="list-style-type: none"> Hudobná náuka, komorná hra, ľud. hudba 	
Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> - hrať stupnice cez tri oktávy – Dur mol cez dve oktávy, chromatická stupnica cez dve oktávy 	<ul style="list-style-type: none"> - plynule hrať stupnicu cez tri oktávy Dur a mol v tónoch celých, polových, v legate, staccate a terciách chromatická stupnica cez dve oktávy 	<ul style="list-style-type: none"> - v primeranom tempe hrať danú stupnicu 	<ul style="list-style-type: none"> Hudobná náuka 	
a	<ul style="list-style-type: none"> - pasážová technika 	<ul style="list-style-type: none"> - ovládať hru plynulo a v legate 	<ul style="list-style-type: none"> - aplikovať hru v skladbe, ľud. piesni 	<ul style="list-style-type: none"> - zahrať v primeranej náročnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Hudobná náuka, ľud. hudba, improvizácia
Prstová artikulácia	<ul style="list-style-type: none"> - hrať zložitejšie rytmické útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovať triolu, synkopu, notu s bodkou, hrať noty v šestnástinových hodnotách a iných rytmických hodnotách 	<ul style="list-style-type: none"> - demonštrovať v hre dané rytmické útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - zahrať v primeranej náročnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Hud. náuka, ľud. hudba,
	<ul style="list-style-type: none"> - učiť zásadám vhodného tvorenia tónu 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť jednotlivé tóny v skladbe 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť vhodný prstoklad v danej skladbe 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť vhodný prstoklad v danej skladbe 	<ul style="list-style-type: none"> Ľudová hudba
Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšovať náročnosť na uvedomelú tvorbu tónu - využívať postupne dvojitý jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť mäkký, rovný, ostrý tón, - postupne sa zdokonaľovať a využívať dvojitý jazyk skúsiť pomaly trojitý jazyk - vhodne ukončovať tóny- mäkké, rovné, ostré ukončenie - frullato 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť mäkký, rovný, ostrý tón 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť vhodný prstoklad v danej skladbe - tvoriť a ukončovať tón 	<ul style="list-style-type: none"> Ľudová hudba Kultúrne vystúpenia
	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť aplikovať 	<ul style="list-style-type: none"> - pohotovo tvoriť 	<ul style="list-style-type: none"> - adekvátne aplikovať 	<ul style="list-style-type: none"> - zahrať v primeranej náročnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Komorná hra, ľudová

	<p>dynamiku a agogiku v skladbe</p> <ul style="list-style-type: none"> - určovať miesto vhodného dýchania pri frázovaní - orientovať sa v základoch melódie - hrať základné melodické ozdoby - demonštrovať stupňovitú dynamiku - rozoznávať spôsoby hrania tenuto, legato - staccato, frullato, - dvojitý, trojitý jazyk - orientovať sa v melodickej časti basového hmatníka 	<p>dynamiku a agogiku v skladbe</p> <ul style="list-style-type: none"> - určovať hmaty pre jednotlivé tóny na základe frázovania - sledovať líniu melódie - v intervaloch - hrať- trilok, príraz, skupinku, obal - aplikovať stupňovitú dynamiku v hre - tvoriť nonlegato ,tenuto legato, frullato - preukázať vedomosti o dynamických rozdieloch piano, forte, mezzoforte, mezzopiano, 	<p>dynamiku v skladbe</p> <ul style="list-style-type: none"> - logicky nájsť miesto na dýchanie - rozlišovať jednotlivé melódie - demonštrovať dané melodické ozdoby - vytvárať v jednotlivých stupňoch dynamické odlišnosti - interpretovať nonlegato, legato v skladbe tenuto, staccato frullato dvojitý a trojitý jazyk - pohotovo hrať výšku, silu, farbu 	<p>hudba</p> <p>Komorná hra, ľudová hudba</p> <p>Komorná hra</p> <p>Komorná hra, ľudová hudba</p> <p>Komorná hra</p> <p>Komorná hra</p> <p>Komorná hra Verejný koncert</p> <p>Ľudová hudba, spev Hudobná náuka</p>
Ľudovej piesne	<ul style="list-style-type: none"> - používať dané pravidlá tvorenia melódie aj s iným doprovodným hudobným nástrojom 	<ul style="list-style-type: none"> - priradovať k tónom melodické ozdoby a rozoznávať intervalovú vzdialenosť aj s iným doprovodným hudobným nástrojom 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť v ľudovej piesni melodické ozdoby aj s iným doprovodným hudobným nástrojom 	

O b s a h	Medzipredmetové vzťahy
<p>S e p t e m b e r</p> <p>Hygienické návyky a údržba flauty Stupnica: C,G - dur + T5, D7 + obraty cez dve oktávy c , g– mol + T5– dlhé tóny: tenuto, legato, staccato</p> <p>Škola: Towarnicki, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, W. Popp, : 1-5 výber etúd Prednes: ľudová pieseň – výber 1 prednesová skladba</p> <p>Výber skladieb si prispôsobí každý pedagóg pre svojho žiaka sám.</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>O k t ó b e r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok Stupnica: Des, D - dur + T5, D7 + obraty cez dve oktávy d, a, – mol + T5– dlhé tóny: tenuto, legato, staccato</p> <p>Škola: Towarnicki, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, W. Popp: 1- 5 výber etúd Prednes: ľudová pieseň – výber 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>N o v e m b e r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok Stupnica: As, A - dur + T5, D7 + obraty cez dve oktávy f, e – mol + T5– dlhé tóny: tenuto, legato, staccato</p> <p>Škola: Towarnicki, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, W. Popp: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>D e c e m b e r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok c1- c3,cis1- cis3 Stupnica : B, F – dur + T5, D7 + obraty cez dve oktávy b, – mol + T5– dlhé tóny: tenuto, legato, staccato</p> <p>Škola: Towarnicki, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, W. Popp: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>

<p>J a n u á r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok d1- d3,dis1- dis3 Stupnica : Es, E – dur + T5, D7 + obraty cez dve oktávy h, – mol + T5 – dlhé tóny: tenuto, legato , frullato</p> <p>Škola: Towarnicki, Moyse, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Bántai – Kovács, W. Popp: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>F e b r u á r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok c3 - d3,e1,e2-e3 Stupnice : G, H – dur + T5, D7 + obraty cez dve oktávy gis – mol + T5 zm7 - tenuto, legato, frullato</p> <p>Škola: Towarnicki, K. Kohler, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Tomaszewski, W. Popp: 1-5 etúd výber Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>M a r e c</p> <p>Hygienické návyky, plynule vytvoriť oktávový skok g1-g3, gis1- gis3 Stupnice : D, Des – dur + T5, D7 + obraty cez dve oktávy h, fis – mol + T5 zm7 - tenuto, legato , frullato</p> <p>Škola: Towarnicki, K. Kohler, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Tomaszewski, W. Popp: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>A p r í l</p> <p>Hygienické návyky, plynule vytvoriť oktávový skok a1- a3, b1,b2- b3 Stupnice : C, Es – dur + T5, D7 + obraty cis, f – mol + T5 zm7 - tenuto, legato, frullato</p> <p>Škola: Towarnicki, K. Kohler, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Tomaszewski, W. Popp: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>M á j</p> <p>Hygienické návyky, oktávové skoky b1- b3,e1-e3, d1-d3,g1-g3, c1-c3 Stupnice : F,B – dur + T5, D7 + obraty - opakovať f, b – mol + T5 zm7- tenuto, legato, staccato, frullato</p> <p>Škola: Towarnicki, K. Kohler, Jeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Tomaszewski, W. Popp: 1- 5 výber etúd</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>

<p>Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	
<p>J ú n</p> <p>Hygienické návyky – opakovanie Stupnice : H, Es – dur + T5, D7 + obraty opakovať h, c – mol + T5 zm7 - tenuto, legato - opakovať</p> <p>Škola: Towarnicki, K. KohlerJeney: 1- 5 cv. Etudy: Gariboldy, Tomaszewski, W. Popp: 1- 5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev</p>
<p>Postupová skúška:</p> <p>1 stupnica výber dur alebo mol + T5 + obraty D7, zm7 2 etudy z posledného obdobia štúdia, rôzneho charakteru 2 prednesové skladby – podľa možnosti naspamäť 1 ľudová pieseň</p> <p>Žiak verejne vystúpi raz do roka za pomoci doprovodného hudobného nástroja.</p> <p>Žiak po absolvovaní postupovej skúšky a dobre zvládnutého učiva z 3. ročníka postupuje do 4. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania.</p>	

**Učebné osnovy vyučovacieho predmetu
Hra na priečnej flaute pre 4. ročník
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania**

Názov predmetu	Hra na priečnej flaute
Ročník	štvrtý
Učebný plán	č.12
Časový rozsah výučby	1,5 hod týždenne
Názov ŠkVP	ŠkVP , Štefánikova 20, ZUŠ Michalovce
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Stupeň vzdelania	ISCED 2 B – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie
Dĺžka štúdia	štyri
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Vypracoval	Jana Kubová
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené	25. augusta 2014

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie.

Priečna flauta zaujíma významné miesto v hudobnom interpretačnom živote. Má široké uplatnenie ako nástroj sólový v klasickej, ľudovej, zábavnej hudbe ale predovšetkým v komornom a symfonickom orchestri. Zámerom štúdia hry na priečnu flautu je poskytnúť žiakom prostredníctvom nových progresívnych princípov výučby, také základné odborné vzdelanie, ktoré im umožní uplatniť sa v záujmovo-umeleckej, ale aj profesionálnej oblasti. Obvykle sa na štúdium hry na flaute prijímajú žiaci vo veku 10 – 12 rokov, ktorí preukážu fyziologické predpoklady.

Súčasťou predmetu hra na priečnu flautu je tiež hra z listu, komorná hra, hra v súbore v orchestri alebo hra v ľudovej hudbe ako sólový nástroj ale aj ako sprievodný s využitím základnej improvizácie.

Učivo vyučovacieho predmetu hra na priečnej flaute je rozdelené do viacerých hlavných častí, ktoré smerujú k celkovému rozvíjaniu osobnosti i hudobných vedomostí, schopností a zručností žiaka.

- učivo zamerané na získavanie, fixáciu a zdokonaľovanie technickej úrovne prstovej artikulácie- stupnice, etudy, rôznorodé skladby so zvláštnymi rytmickými útvarmi;
- učivo zamerané na upevňovanie tvorby tónu a správnej dychovej artikulácie- výberu vhodných, charakterom rôznorodých skladieb podľa individuálnych daností žiaka;
- učivo zamerané na aplikáciu dynamiky v skladbách – dychová technika, posadenie tónu nasadzovanie + vnímanie frázovania v skladbe, percepcia, estetika, emócie, hudobná predstavivosť;
- učivo zamerané na tvorbu a interpretáciu ľudovej a inej piesne – tvorba melódie podľa sluchu, harmonizácia, elementárne základy improvizácie;
- učivom pestovať u žiaka schopnosť samostatného štúdia, schopnosti posudzovania svojho výkonu, vytvárania si estetických názorov, rozvoj muzikality, verejného účinkovania a prezentovania vlastnej kultúrnosti.

Všestranná tvorivá aktivizácia žiaka je zameraná na rozvoj jeho individuálnych hudobných schopností a zručností, ktoré sú predpokladom pre aktívny prístup k hre, spevu, zámernému počúvaniu hudby, porozumeniu hudobno-vyjadrovacím prostriedkom, pre prežívanie a elementárne estetické hodnotenie hudby. Celý tento proces je realizovaný so zreteľom na skutočnosť, aby táto činnosť žiakovi prinášala radosť, pozitívne zážitky, pocit uspokojenia a sebarealizácie.

Učivo nadväzuje na učebné plány a je účinne poprepájané s ďalšími predmetmi - hudobná náuka, komorná hra alebo detská ľudová hudba, medzi ktorými sa vytvárajú medzi predmetové vzťahy pozitívne obohacujúco pôsobiace na žiaka. Ideovo, eticky i esteticky rozvíjajú myslenie, cítenie i správanie žiaka.

Forma organizácie práce pri vyučovaní nástroja je individuálna (1,5 hod. týždenne), ale aj frontálna- komorná (1 hod.), s danou časovou dotáciou podľa učebných plánov.

Výučba predmetu sa realizuje v určených triedach. Interné, triedne, verejné, výchovne koncerty, folklórne festivaly i súťaže sú vynikajúcou príležitosťou k tomu, aby sa žiak mohol verejne prezentovať.

8. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

- rozvíjať kreatívne myslenie, tvorivé myslenie;
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu;
- budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám, formovať mravné myslenie;
- prispôbovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- ovplyvňovať a formovať vývoj v kusovej orientácie detí;
- rozvíjať úzku spoluprácu ZUŠ nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.;

- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ľudskej;
- využívať systém projektového vyučovania je možné realizovať dvojakým spôsobom:
  1. formou vytvárania integratívnych hudobno-scénických a výtvarných projektov rôznych typov (vyžaduje medziodborovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiacich v mieste školy) alebo
  2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov.

Všeobecný cieľ vyučovacieho predmetu

- nadalej osvojovať a prehlbovať základné princípy flautovej hry;
- chrániť ho pred povrchným spôsobom hrania a viesť k správny návykom;
- upevňovať sebakontrolu pri používaní nástroja;
- podporovať samostatnosť v príprave na hodinu;
- pestovať a rozvíjať trpezlivosť, vôľu, disciplínu a nadšenie pre flautovú hru;
- viesť žiaka k muzikalite a vnímaniu krás plynúcich z interpretácie skladby;
- prebudiť záujem o interpretáciu ľudovej piesne – folklórna identita národa;
- podnecovať záujem o rôznorodú hudbu.
- rozvíjať individualitu osobnosti žiaka;

Špecifické ciele vyučovacieho predmetu pre 4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Vzdelávanie v danom predmete smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

Kognitívne ciele:

- poznať noty v rozsahu nástroja chromatický c1 – c4, d4
- špecifikovať rozdiely v tvorbe mäkkého, rovného i ostrého tónu
- preukázať vedomosti o interpretácii nôt v osminových a šestnástinových hodnotách;
- definovať základné zložky v skladbe – tóninu, takt, tempo, dynamiku... ;
- vysvetliť a aplikovať základné dynamické pojmy – piano, mezzoforte, forte crescendo, decrescendo, ritardando, accelerando..;
- analyzovať skladbu po rytmickej stránke- rytmické zvláštnosti- synkopa, noty s bodkou, ligatúra, korunka;
- rozlišovať spôsoby hry – legato, tenuto, staccato, frullato, flažolety, dvojité a trojité jazyky a iné možnosti pre zdokonaľovanie hry na flaute
- opísať odlišnosti v tvorbe melodických ozdôb – trilok, príraz, nátril, mordent, obal, skupinka
- logicky tvoriť adekvátny prstoklad v skladbe – podľa stúpania či klesania melódie, T5,
- aplikovať v skladbe získané vedomosti – rytmus, tempo, dynamika
- posúdiť kvalitu svojej interpretácie- slovne sa vyjadriť k výrazovým prostriedkom;

Psychomotorické ciele:

- zvládnuť súhru oboch rúk v primeranej náročnosti, ľudové, tanečné piesne i prednesové skladby;
- interpretovať základné melodické ozdoby - trilok, príraz, skupinka, obal...
- správne používať techniku dýchania i funkciu bránice, nácvik intezity nádychu, plynulosti a dĺžky výdychu, správne držanie nástroja a postoj pri hre v stupniciach, v skladbách,

- tvoriť jednotlivé druhy tónov – mäkký tón, rovný tón, ostrý tón, dvojitý a trojitý jazyk;
- ovládať spôsoby hrania – legato, nonlegato, tenuto, staccato, frullato, flažolety
- interpretovať dynamické znamienka v skladbe - hlavne crescendo a decrescendo;
- hrať bez zrakovej kontroly na základe hmatovej orientácie v stupnici do 7 krížikov a 7 b, len harmonické, melodické, chromatické melódie v prednese;

Afektívne ciele:

- emotívne precítiť skladbu - cez city a emócie vystihnúť skladbu;
- slovne vyjadriť charakter skladby - vedieť formulovať ako skladba pôsobí na žiaka-
- upokojujúca, nepokojná, veselá, smutná, ...
- vnímať krásno hudby - pocity zo skladby
- rozoznávať charakterovú rôznorodosť ľudovej piesne- ťahavé, veselé, valčíky
- mať zážitok a radosť z interpretácie akejkoľvek skladby.

9. Výchovné a vzdelávacie stratégie pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Formulácia a vypracovanie výchovných a vzdelávacích stratégií vychádzajú z kľúčových kompetencií stanovených ŠVP a ŠKVP a smerujú ku spoločnému postupu, ako priviesť žiaka k ďalšiemu rozvíjaniu kompetencií.

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v 4. ročníku v predmete hra na flaute rozvíjame nasledovne:

1. sociálno-komunikačné spôsobilosti – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vyjadrovať sa súvisle prostredníctvom verbálnej i nonverbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane veku ;
- dokázať určitý čas sústredene pracovať na skladbe, náležite reagovať na zmeny;
- využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov , s ktorými prichádza do kontaktu; spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a inými ľuďmi,
- adekvátne reagovať, vyjadrovať svoj názor, využívať technické prostriedky osobnej komunikácie;
- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a preukazovať záujem o primeranú formu medzi kultúrnej komunikácie.

2. spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- používať v každodenných situáciách modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výstavy);
- uplatňovať logiku v hudobnej teórii a rozbere skladby;
- divergentnými tvorivými úlohami žiakovi rozvíjať logiku a logické postupy jeho fantáziu a intuíciu.
- hľadať rôzne varianty nápaditého, objavného riešenia;
- rozvíjať si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,

3. spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- integrovať IKT do vyučovania v ZUŠ- samostatne a efektívne vyhľadávať a využívať učebné a informatívne zdroje z internetu;
- využívať digitálne spracovanie hudby;
- aplikovať hudobný výukový softvér- notový editor Sibelius,- nový spôsob učenia sa;
- podporovať percepciu digitálnymi zdrojmi umeleckých diel.

4. spôsobilosť učiť sa učiť sa- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- získavať schopnosť samostatne cvičiť;
- systematicky sa pripravovať na hodiny nástrojovej hry;
- zlepšovať svoju vytrvalosť a iniciatívu;
- efektívne si osvojovať poznatky a študijné návyky;
- hodnotiť informácie a využívať ich vo svojom učení a v iných činnostiach.

5. spôsobilosť riešiť problémy – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o problémových situáciách ;
- vedieť vyjadriť a sformulovať problém;
- hľadať informácie, navrhovať riešenia- nové vlastné...
- korigovať nesprávne riešenia
- učiť sa byť empatický, ale aj asertívny.

6. osobné, sociálne a občianske spôsobilosti - výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- uvedomovať si svoje potreby, práva a povinnosti v škole i mimo nej aktívne ich realizovať;
- odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody;
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ;
- aktívne si chrániť svoje fyzické a duševné zdravie;
- sústreďovať sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností,
- kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania)
- podieľať sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v skupine a dobrých medziľudských vzťahov;
- chápať význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem; rešpektuje práva ostatných ľudí,
- chápať základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhodovať sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti,

7. spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry- výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie;
- dokázať pomenovať druhy umenia;
- rešpektovať vkus iných ľudí a smelo i tolerantne vyjadriť svoj názor i vkus;
- dokázať sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov;
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu, správať sa kultúrne, kultivovane;

- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote;
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka;
- poznať elementárne pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu);
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície;
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.
- poznať a vážiť si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo,

10. Stratégia vyučovania:

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Základy hry na nástroji	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia- imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - správne dýchanie a držanie nástroja - postavenie oboch rúk - základy dychovej techniky - Úloha pier/nátisku/ - tvorba tónu - rozvoj rytmického cítienia tenuto, staccato, legato a iné pre dokonalú hru na nástroji - tvorba - dynamiky a agogiky 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca na vyuč. hodine - využitie audio-vizuálnych didaktických pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná hra učiteľa so žiakom - pozorovanie interpretačných výkonov na koncerte - domáca príprava
Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia- imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - názorná demonštrácia učiteľom, didaktickými pomôckami - hra piesni podľa sluchu - notopis - metricko-rytmické delenie - elementárna improvizácia piesne - hra piesne z notového zápisu - nácvik a interpretácia piesne s dôrazom na celkový umelecký prejav 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca; - čítanie notového zápisu z hudobného materiálu -rytmizovanie modelov z danej hudobnej skladby - počúvanie hudby; - spoločné muzicírovanie; - návšteva folklórnych podujatí; - domáca príprava

Ľudová pieseň	HANDEL, G. F: Sonáty pre flautu TELEMANN, Ph. G. : Sonáty pre flautu BÁZLIK, I.: 5 skladieb pre flautu a klavír A iné podľa možnosti pedagóga J. Libera - Zemplínske piesne V. Tátoš- A teraz túto...výber			internet
----------------------	---	--	--	----------

Výchovno-vzdelávací proces je možné doplniť aj inou vhodnou notovou literatúrou v súlade z platnými učebnými osnovami, prípadne zdrojmi z internetu.

5. Obsah vzdelávania pre 4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania v predmete hra na priechnej flaute

Tematický celok	Kompetencie	Výkonové štandardy	Kritéria, metódy a prostriedky hodnotenia	Metódy a prostriedky hodnotenia
1.Základy hry na nástroji	Učiť žiaka: <ul style="list-style-type: none"> - ovládať správne návyky pri hre na flaute - aplikovať dané poznatky v nástrojovej hre -správny postoj -držanie nástroja	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> - a má si osvojiť správny postoj pri hre - aplikovať notový zápis v hre - uplatniť vedomosti v hraní stupníc do všetkých predznamenaní aj - chromatickú stupnicu - celotónovú stupnicu - používať T5, D7, zm7 - obraty	Žiak vedel: <ul style="list-style-type: none"> - zvládnuť základné návyky pri hre - postoj - držanie nástroja - dýchanie - tvorenie tónu - osadenie flauty na pery - pohotovo čítať a následne aplikovať notový zápis v hre - plynule hrať danú stupnicu - správne určiť sa jednotlivé hmaty	Hudobná náuka, ľudová hudba, komorná hra, orchestrálna hra Práca na vyučovacej hodine Domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov pri hre na flaute Pochvala, povzbudenie, kritika Autoevalvácia Motivácia prostredníctvom úspešných žiackych Vzorov Triedna besiedka, Interný koncert, Kultúrne vystúpenie, Verejný koncert Hudobná náuka, ľudová hudba

	<ul style="list-style-type: none"> -dýchanie -nasadenie -tvorenie tónu -posadenie pusu – /nátisk/ 	<ul style="list-style-type: none"> - držanie nástroja - uvoľnené zápästia - rebrovo-bránicové dýchanie - využívať dynamické a tempové označenia 	daných tónov	pochvala
	tónové cvičenia: dlhé tóny v priebežne preberanom rozsahu	nácvik tenuto a legato staccato, frullato dvojité a trojité jazyk flažoleto	- správne tvoriť dynamiku a odhadnúť tempo	Hudobná náuka, komorná hra, ľud. hudba
Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> - hrať stupnice cez štyri oktávy – Dur mol cez dve oktávy Chromatickú cez dve oktávy a celotónovú - pasážová technika 	<ul style="list-style-type: none"> - plynule hrať stupnicu cez štyri oktávy Dur mol cez dve oktávy Chromatickú cez dve oktávy a celotónovú 	<ul style="list-style-type: none"> - v primeranom tempe hrať danú stupnicu 	Hudobná náuka
	<ul style="list-style-type: none"> - ovládať hru plynulo a v legate 	<ul style="list-style-type: none"> - aplikovať hru v skladbe, ľud. piesni 	<ul style="list-style-type: none"> - zahrať v primeranej náročnosti 	Hudobná náuka, ľud. hudba, improvizácia
Prstová artikulácia	<ul style="list-style-type: none"> - hrať zložitejšie rytmické útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovať triolu, synkopu, notu s bodkou, hrať noty v šestnástinových hodnotách, 	<ul style="list-style-type: none"> - demonštrovať v hre dané rytmické útvary 	Hud. náuka, ľud. hudba,
	<ul style="list-style-type: none"> - učiť zásadám vhodného tvorenia tónu 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť jednotlivé tóny v skladbe 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť vhodný prstoklad v danej skladbe 	Ľudová hudba
Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšovať náročnosť na uvedomelú tvorbu tónu 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť mäkký, rovný, ostrý tón, - vhodne ukončovať tóny- mäkké, rovné, ostré ukončenie 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť a ukončovať tón 	Ľudová hudba Kultúrne vystúpenia
	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť aplikovať dynamiku a agogiku v skladbe - určovať miesto vhodného dýchania pri frázovaní 	<ul style="list-style-type: none"> - pľhotovo tvoriť dynamiku a agogiku v skladbe - určovať hmaty pre jednotlivé tóny na základe frázovania 	<ul style="list-style-type: none"> - adekvátne aplikovať dynamiku v skladbe - logicky nájsť miesto na dýchanie 	Komorná hra, ľudová hudba Komorná hra, ľudová hudba
	<ul style="list-style-type: none"> - orientovať sa v základoch melódie 	<ul style="list-style-type: none"> - sledovať líniu melódie - v intervaloch 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovať jednotlivé melódie 	Komorná hra

Ľudovej piesne	- hrať základné melodické ozdoby	- hrať- trilok, príraz, skupinku, obal	- demonštrovať dané melodické ozdoby	Komorná hra, ľudová hudba
	- demonštrovať stupňovitú dynamiku	- aplikovať stupňovitú dynamiku v hre	- vytvárať v jednotlivých stupňoch dynamické odlišnosti	Komorná hra
	- rozoznávať spôsoby hrania tenuto a legato	- tvoriť nonlegato ,tenuto a legato	- interpretovať nonlegato, legato v skladbe tenuto	Komorná hra
	- orientovať sa v melodickej časti basového hmatníka	- preukázať vedomosti o dynamických rozdieloch piano, forte, mezzoforte	- pohotovo hrať výšku, silu, farbu	Komorná hra Verejný koncert
	- používať dané pravidlá tvorenia melódie aj za sprievodu iného doprovodného hudobného nástroja	- priradovať k tónom melodické ozdoby a rozoznávať intervalovú vzdialenosť aj za sprievodu iného doprovodného hudobného nástroja	- vytvoriť v ľudovej piesni melodické ozdoby aj za sprievodu iného doprovodného hudobného nástroja	Ľudová hudba, spev Hudobná náuka

O b s a h	Medzipredmetové vzťahy
<p>S e p t e m b e r</p> <p>Hygienické návyky a údržba flauty Stupnica: C,G - dur + T5, D7 + obraty c , g – mol + T5, zm7 + obraty</p> <p>Škola: Towarnicki, Klement: 1- 5 výber Etudy: Kohler, W. Popp, Tomaszewski : 1-5 výber etúd Prednes: ľudová pieseň – výber 1 prednesová skladba</p> <p>Výber skladieb si prispôsobí každý pedagóg pre svojho žiaka sám.</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev Súborová hra</p>

<p>O k t ó b e r</p> <p>Stupnica: D, A - dur + T5, D7 + obraty d, a, – mol + T5, zm7 + obraty</p> <p>Škola: Towarnicki, Klement: 1- 5 výber Etudy: Kohler, Tomaszewski, W. Popp: 1- 5 výber etúd Prednes: ľudová pieseň – výber 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev Súborová hra</p>
<p>N o v e m b e r</p> <p>Stupnica: F, B - dur + T5, D7 + obraty f, b – mol + T5 + obraty</p> <p>Škola: Towarnicki, Klement: 1- 5 výber Etudy: Kohler, Tomaszewski, W. Popp: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev Súborová hra</p>
<p>D e c e m b e r</p> <p>Stupnica : Es, As– dur + T5, D7 + obraty es – mol + T5 , zm7 + obraty</p> <p>Škola: Towarnicki, Klement: 1- 5 výber Etudy: Kohler, Tomaszewski, W. Popp: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev Súborová hra</p>
<p>J a n u á r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok c1,c2,c3 – c4 Stupnica : Des, E – dur + T5, D7 + obraty h, e – mol + T5 + obraty</p> <p>Škola: Towarnicki, Klement: 1- 5 výber Etudy: Tomaszewski, Kohler, W. Popp: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev Súborová hra</p>
<p>F e b r u á r</p> <p>Hygienické návyky a plynule vytvoriť oktávový skok d1,d2, d3 – d4 Stupnice : H, Ces – dur + T5, D7 + obraty gis – mol + T5 zm7 + obraty</p> <p>Škola: Towarnicki, Klement: 1- 5 výber</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev Súborová hra</p>

<p>Etudy: Moyse, Tomaszewski, W. Popp: 1-5 etúd výber Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	
<p>M a r e c</p> <p>Hygienické návyky, plynule vytvoriť oktávový skok g1-g3, gis1- gis3 Stupnice : Fis, Ges – dur + T5, D7 + obraty fis, dis – mol + T5 zm7 + obraty</p> <p>Škola: Towarnicki, K. Kohler, : 1- 5 výber. Etudy: Gariboldy, Tomaszewski, Klement, W. Popp: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev Súborová hra</p>
<p>A p r í l</p> <p>Hygienické návyky, plynule vytvoriť oktávový skok a1- a3, b1,b2- b3 Stupnice : Cis, – dur + T5, D7 + obraty cis, – mol + T5 zm7 + obraty</p> <p>Škola: Towarnicki, K. Kohler: 1- 5 výber. Etudy: Gariboldy, Tomaszewski, W. Popp, Klement: 1-5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev Súborová hra</p>
<p>M á j</p> <p>Hygienické návyky, oktávové skoky b1- b3,e1-e3, d1-d3,g1-g3, c1-c3 Stupnice : B, H – dur + T5, D7 + obraty b, h – mol + T5 zm7+ obraty</p> <p>Škola: Towarnicki, K. Kohler: 1- 5 výber. Etudy: Gariboldy, Tomaszewski, W. Popp, Klement: 1- 5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev Súborová hra</p>
<p>J ú n</p> <p>Hygienické návyky – opakovanie Stupnice : Es, Fis – dur + T5, D7 + obraty es, fis – mol + T5 zm7 + obraty</p> <p>Škola: Towarnicki, K. Kohler : 1- 5 výber. Etudy: Gariboldy, Tomaszewski, W. Popp, Klement: 1- 5 výber etúd Prednes: 1 ľudová pieseň 1 prednesová skladba</p>	<p>Hudobná náuka Komorná hra Zborový spev Súborová hra</p>

Z á v e r e č n á a b s o l v e n s k á s k ú š k a
p r e n i ž š i e s e k u n d á r n e u m e l e c k é v z d e l a n i e :

2 stupnice dur alebo mol + T5 + obraty D7, zm7 + obraty

2-3 etudy rôzneho charakteru

1 sonáta

1 prednesová skladba n á r o č n e j š i e h o z a m e r a n i a s o s p r i e v o d o m
i n é h o s p r i e v o d n é h o n á s t r o j a

1 ľudová pieseň

Š t ú d i u m h r y n a p r i e č n e j f l a u t e p r e n i ž š i e s e k u n d á r n e u m e l e c k é
v z d e l a n i e u k o n č í ž i a k a b s o l v e n s k ý m z á v e r e č n ý m v y s t ú p e n í m

Ž i a k v e r e j n e v y s t ú p i r a z d o r o k a z a p o m o c i d o p r o v o d n é h o
h u d o b n é h o n á s t r o j a .